

Werkgroep
De Slobkousjes
natuurpunt

SLOBKOUSNIEUWS 49 jrg7

Koude, sneeuw en vochtigheid hadden duidelijk de gelederen gedund vorige dinsdag. Enkel wie uit het hardste slobkoushout is gesneden zoals Luc, Guido en Jan kwam aan de startlijn. Omdat de kwaliteit er zo wel aanwezig was werd het toch nog een succesvolle wandeling met niet enkel prachtige en idyllische zichten maar ook een indrukwekkende lijst van waarnemingen uit niet minder dan 6 categorieën.

Wie de humor in bovenstaand stuk niet ziet kan maar beter geen slobkousnieuwsbrieven meer ter hand nemen!

Dinsdag 19 december trekken we naar het Hageven. We spreken om 9:00 uur af op de parking van de Wulp.

Op dinsdagen 26 12 2017 en 2 01 2018 zullen er Slobkouswandelingen zijn onder leiding van een van de kernleden. We berichten hierover in de volgende nieuwsbrief

Op dinsdag 9 januari zal Luc Winters ons begeleiden op een verkenning van de Balimgronden op het terrein dat Natuurpunt er aankoopt ter bescherming van een reeks zeldzame schepselen als de heivlinder, gladde slang en lentevuurspin. We zullen er later in het jaar een bijdrage leveren qua beheer met de inventarisatie van mossen, korstmossen paddenstoelen en planten.

Groeten Jan

WE ZAGEN:

In de categorie zoogdieren:

Ree

Schaap

In de categorie vogels:

Staartmees

Kramsvogel

In de categorie bomen:

Grove den

Kastanje

Zomereik

Hulst

In de categorie planten:

Madeliefje (bloeiend)

winterpostelein

In de categorie paddenstoelen:

Dennenvlamhoed

In de categorie geologie:

Kwartsiet met kwartsaders

ENKELE LEUKE PLAATJES

Kijk wat jullie gemist hebben aan sprookjesachtige sfeer en ernstig wetenschappelijk werk!

Dit artikel kreeg ik deze week in mijn mailbox.

Ik vind het wel toepasselijk voor deze nieuwsbrief en er staan tegelijk wat ideetjes in die mogelijk passen de volgende weken (zie gele markering).

Floristen zijn koukleumen

[FLORON](#)

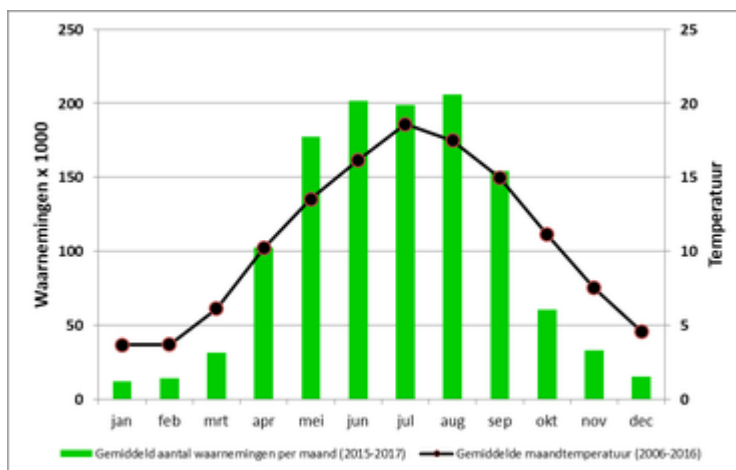
5-

DEC-2017 - Naar planten kijken doe je als de gemiddelde dagtemperatuur boven de tien graden Celsius ligt. Dat blijkt als we het aantal doorgegeven waarnemingen per maand afzetten tegen de gemiddelde jaartemperatuur. Betekent dat dat de in planten geïnteresseerde mensen – floristen genoemd – koukleumen zijn? Of valt er buiten op dat moment inderdaad niks meer op plantengebied te beleven?

Deel deze pagina

De wintermaanden worden traditiegetrouw gebruikt om de verzamelde plantenwaarnemingen te verwerken en om plannen te maken voor een nieuw veldseizoen. Dat veldseizoen loopt grofweg van 1 mei tot 1 oktober. In die periode staan de meeste planten in bloei en zijn ze goed op naam te brengen. De periode na 1 oktober staat bij veel planten in het teken van rust en voorbereiding op het komende voorjaar. Floristen vertonen dus hetzelfde gedrag als de planten waarin ze zijn geïnteresseerd.

Het aantal plantenwaarnemingen neemt sterk af als de gemiddelde maandtemperatuur onder de 10 graden Celsius komt. (Bron: FLORON/NDFF)

Toch is het leerzaam om er ook in de wintermaanden eens op uit te trekken en te proberen planten op naam te brengen. Zo kiemen éénjarige planten als bijvoorbeeld [Vroegeling](#), [Klein tasjeskruid](#), [Zandhoornbloem](#) en [Veldsla](#) al in het najaar, om vervolgens als rozet de winter door te brengen. Deze vroegbloeiende soorten worden bij inventarisaties in de warme

zomermaanden juist vaak gemist. Er zijn ook planten die 's winters niet afsterven en altijd groen blijven. Water- en oeverplanten als [Waterviolier](#), [Grote boterbloem](#), [Dotterbloem](#) en [Lidsteng](#) bijvoorbeeld zijn daarom in de wintermaanden nog prima te inventariseren. Deze planten worden in de winter bovendien niet door allerlei hoog opschietende grassen langs het water aan het oog onttrokken.

De winter is bij uitstek geschikt voor het zoeken naar wintergroene varens in jonge bossen. (Bron: Edwin Dijkhuis)

Op een mooie winterdag zou je ook eens kunnen gaan neuzen in jonge bossen. Deze zien er in de zomermaanden onaantrekkelijk uit, met vaak een dichte ondergroei van Grote brandnetel. Maar nu de brandnetels bovengronds zijn afgestorven en de bomen hun blad hebben verloren, is het beslist de moeite waard om op zoek te gaan naar zeldzame wintergroene varens als [Tongvaren](#), [Naaldvarens](#), [Izervaren](#) en [Geschubde mannetjesvarens](#). Deze varens blijken zich vooral in deze jonge bosaanplanten op te houden. Met name bossen op klei kunnen rijk aan varens zijn. Maar inmiddels weten we ook dat vochtige jonge bossen op zandgrond kansrijk zijn. Kalkminnende soorten als [Zachte-](#) en [Stijve naaldvaren](#) komen sinds enkele jaren ook in oorspronkelijk zure streken voor, dankzij het jarenlange gebruik van kalk op de akkers waarop deze bossen zijn aangelegd. Sipke Gonggrijp schreef over zijn winterse struintochten naar deze wintergroene varens een stimulerend artikel in het laatste nummer van [PLANTEN](#). Het verdient zeker navolging!

Bovenstaande voorbeelden illustreren dat er in de wintermaanden op plantengebied nog voldoende valt te beleven. Door jaarrond te inventariseren leer je planten bovendien in alle levensstadia herkennen. Hoewel de gegevens laten zien dat floristen koukleumen zijn, is dit bericht een warm pleidooi om toch vooral de kou te trotseren en ook in de winter van planten te genieten!

Dit is een bericht in het kader van '300 jaar planten kijken in Nederland'. Neerlands eerste 'florist', David de Gorter (1717-1783), werd 300 jaar geleden geboren. De afgelopen maanden bericht FLORON regelmatig over interessante aspecten uit het plantkundig onderzoek.